

UCHWAŁA NR V/67/2015
RADYMIEJSKIEJ ZĄBKOWIC ŚLĄSKICH
z dnia 26 marca 2015 roku

w sprawie: **przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2015 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2012 r. poz. 1356), Rada Miejska uchwala co następuje:

§1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2015 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Ząbkowic Śląskich.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dominik

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR V/67/2015
RADY MIEJSKIEJ ZĄBKOWIC ŚLĄSKICH
z dnia 26 marca 2015 roku

w sprawie: uchwalenia
PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA GMINY ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE NA 2015 ROK.

Zgodnie z przepisami przytoczonymi na wstępie uchwały na Gminę nałożony został w ramach zadań własnych obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Realizacja w/w zadań prowadzona jest poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Gminny Program określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i stosowania przemocy, w szczególności obejmuje profilaktykę i edukację wśród dzieci i młodzieży, wsparcie dla rodzin dotkniętych w/w problemem oraz wskazuje osoby i jednostki odpowiedzialne za wykonywanie nałożonych zadań. Ponadto zgodnie z przepisami art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa zasady wynagradzania członków komisji.

W świetle powołanych przepisów podjęcie uchwały uważa się za celowe i uzasadnione.

Sporządził:

Anna Marcinków
Wawinków
Inspektor
ds. koordynacji profilaktyki
i rozwiązania problemów społecznych

Kierownik:

KIEROWNIK
Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu
Marek Blażejewski

Podpis szefa pionu:

Zastępca Burmistrza
Ewa Figzał
Ewa Figzał

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE NA 2015 ROK

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 to kontynuacja działań realizowanych w poprzednich latach w Gminie Ząbkowice Śląskie. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to program o charakterze długofalowym, którego założeniem jest stała partnerska współpraca różnych instytucji w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz zmniejszeniu rozmiarów zjawisk już występujących.

Głównym podmiotem oddziaływań przedstawionych w Programie jest nadal rodzina, jako najważniejsze środowisko w życiu człowieka, kształtująca osobowość, system wartości, poglądy, styl życia, a także dzieci w niej wychowywane. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dzieci i dorosłych. Dlatego Program jest realizowany szczególnie poprzez wspieranie oddziaływań opiekuńczo - wychowawczych na terenie świetlic środowiskowych, szkół, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin w sytuacji kryzysu, a także współpracę z instytucjami ważnymi w rozwiązywaniu problemów społecznych.

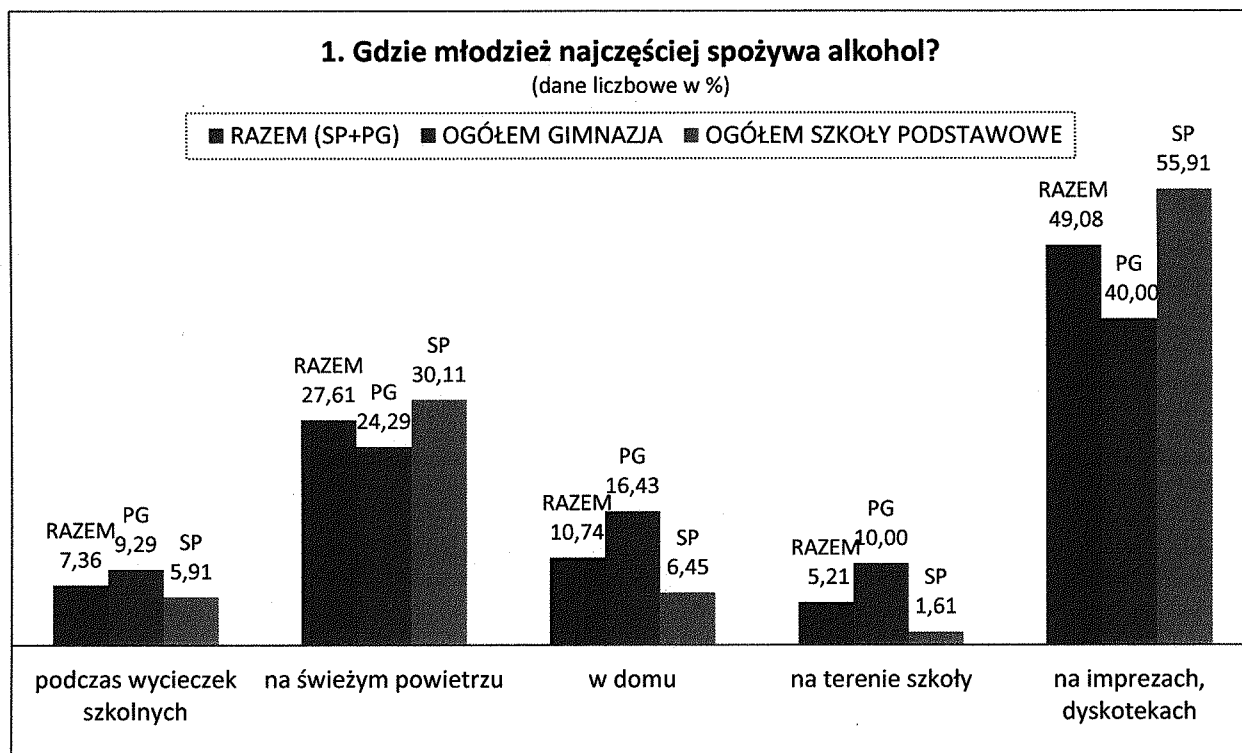
W celu prawidłowej realizacji zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie, zarządzeniem Nr 276/XI/EKS - 2012 z dnia 22 listopada 2012 r. - Burmistrz Ząbkowice Śląskich powołał Gminną Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich, w której skład weszły osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, mające doświadczenie w pracy społecznej i reprezentujące różne zawody, w szczególności: pomocy społecznej; porządku publicznego; wymiaru sprawiedliwości; oświaty.

Przygotowanie Gminnego Programu dla Gminy Ząbkowice Śląskie na 2015 rok zostało poprzedzone diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych, przeprowadzoną na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie, w grudniu 2012 r. przez firmę zewnętrzną - Dialog Centrum Edukacji i Profilaktyki z Krakowa. Dane zawarte w raporcie pochodzą z: Urzędu Miejskiego, GKRPA, OPS, Policji, a także z badań ankietowych przeprowadzonych w szkołach i w ramach sondy ulicznej.

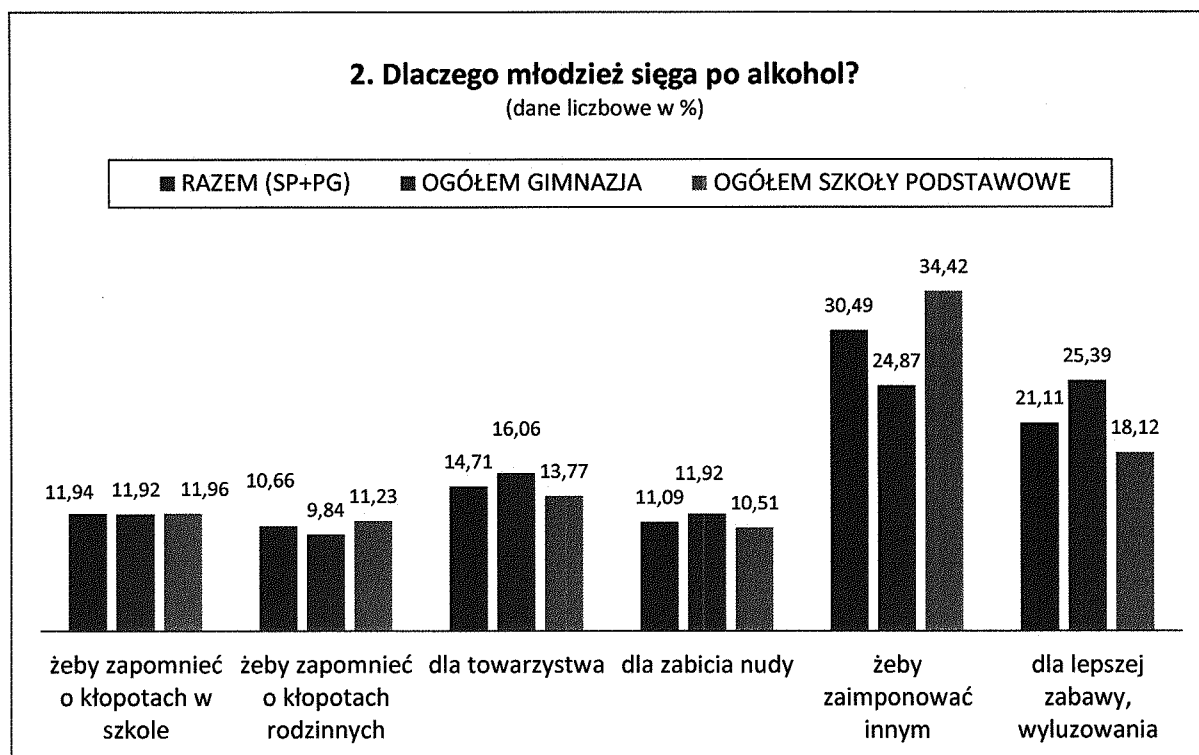
Przy konstruowaniu programu posłużono się również wynikami sondażu przeprowadzonego w klasach V i VI szkół podstawowych i klasach II gimnazjów. Ankiety miały służyć określeniu stosunku młodzieży do zachowań ryzykownych i poznaniu opinii uczniów na temat alkoholu, przemocy.

Alkohol

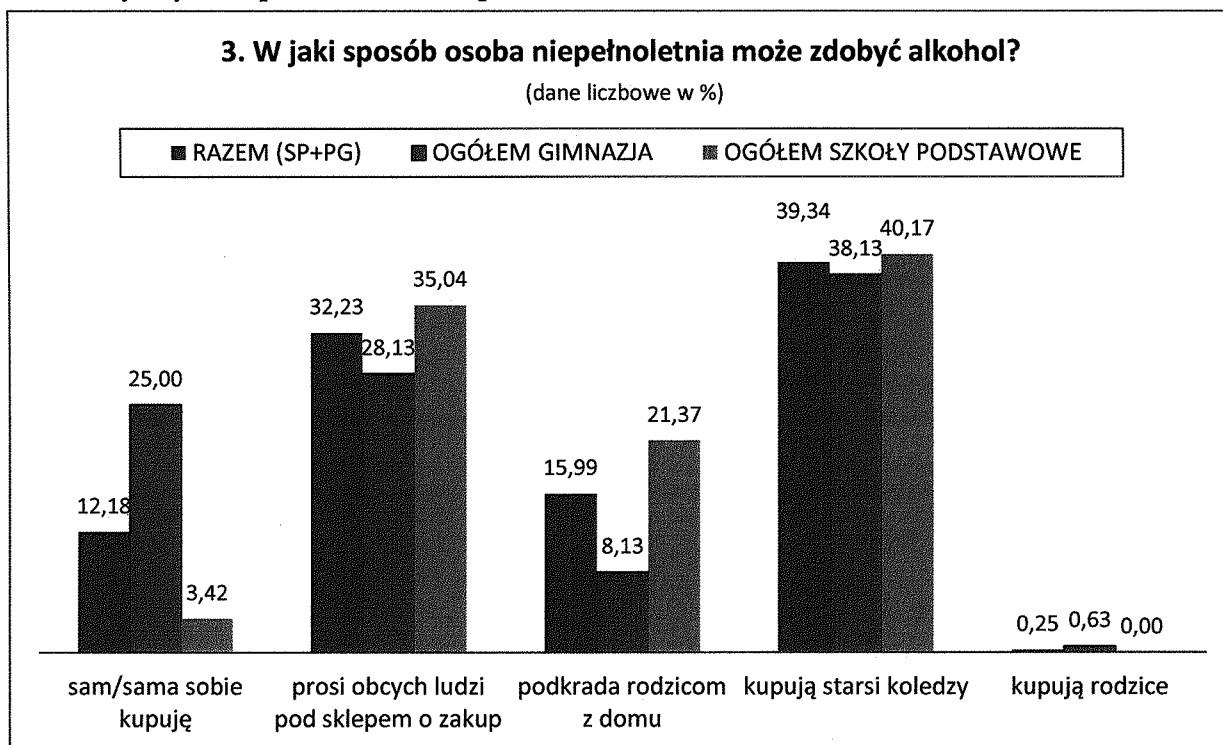
Zdaniem uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych młodzież najczęściej spożywa alkohol na imprezach i dyskotekach, rzadziej dzieje się to w domu i podczas wycieczek. Wykres poniżej prezentuje wskaźniki poszczególnych odpowiedzi.

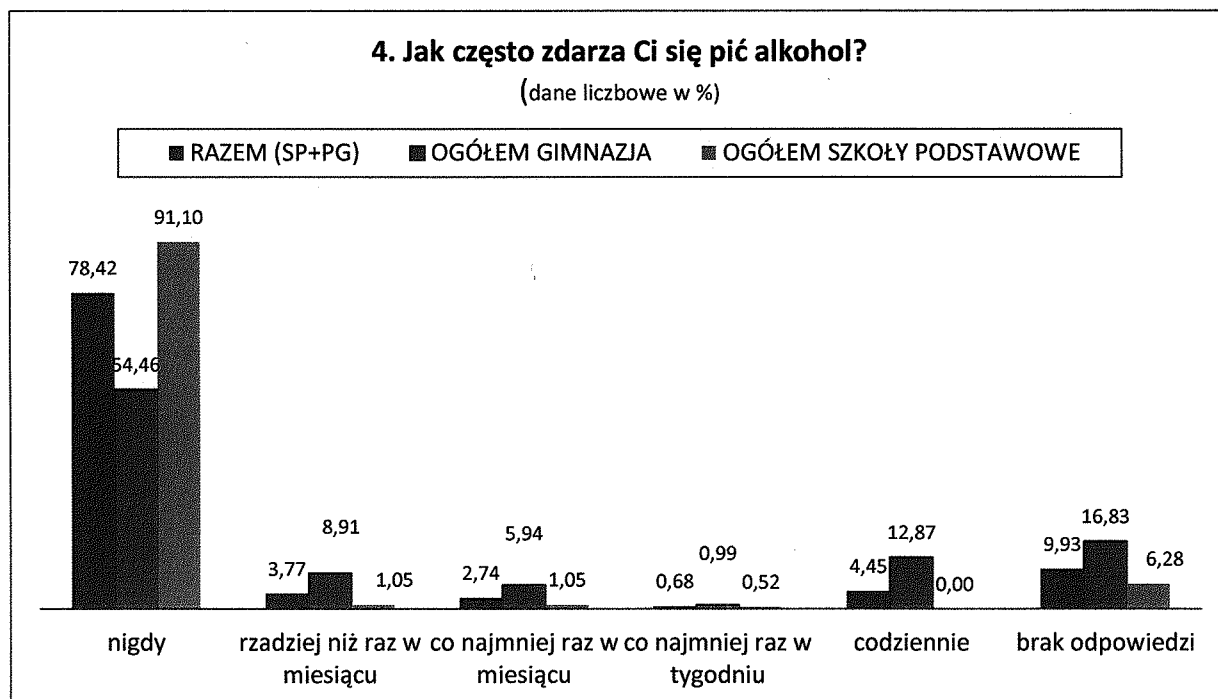
Na pytanie: Dlaczego młodzież sięga po alkohol? - ankietowani wskazują przede wszystkim: chęć zaimponowania innym, dla lepszej zabawy, wyluzowania. Wykres poniżej prezentuje inne odpowiedzi uczniów.

Ankietowani wypowiedzieli się również na temat możliwości uzyskania dostępu do alkoholu. Najczęściej odbywa się to za pośrednictwem zakupu alkoholu przez starszych kolegów, zakupu przez inne obce osoby dorosłe, poprzez podkradanie alkoholu swoim rodzicom lub poprzez samodzielny zakup. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi uczniów.

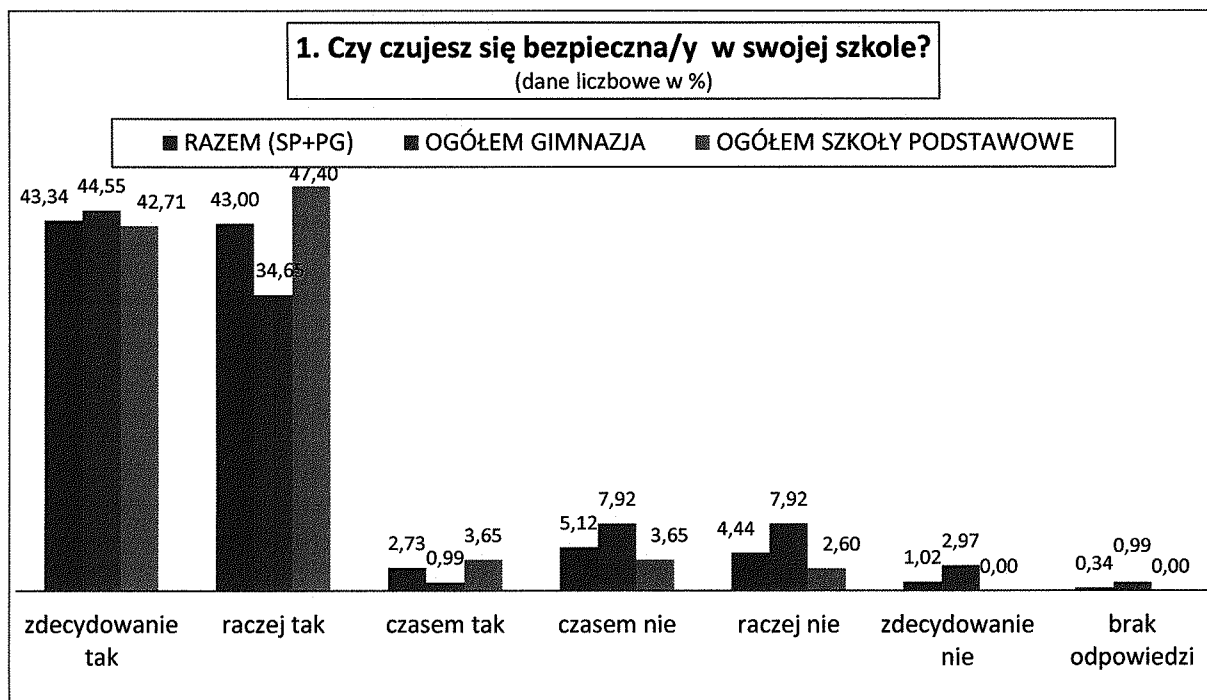
Na pytanie: Jak często zdarza Ci się pić alkohol? – aż 91,10% uczniów szkół podstawowych odpowiedziało, że nigdy. W przypadku odpowiedzi gimnazjalistów wskaźnik ten oscyluje na poziomie 54,46%. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi uczniów.

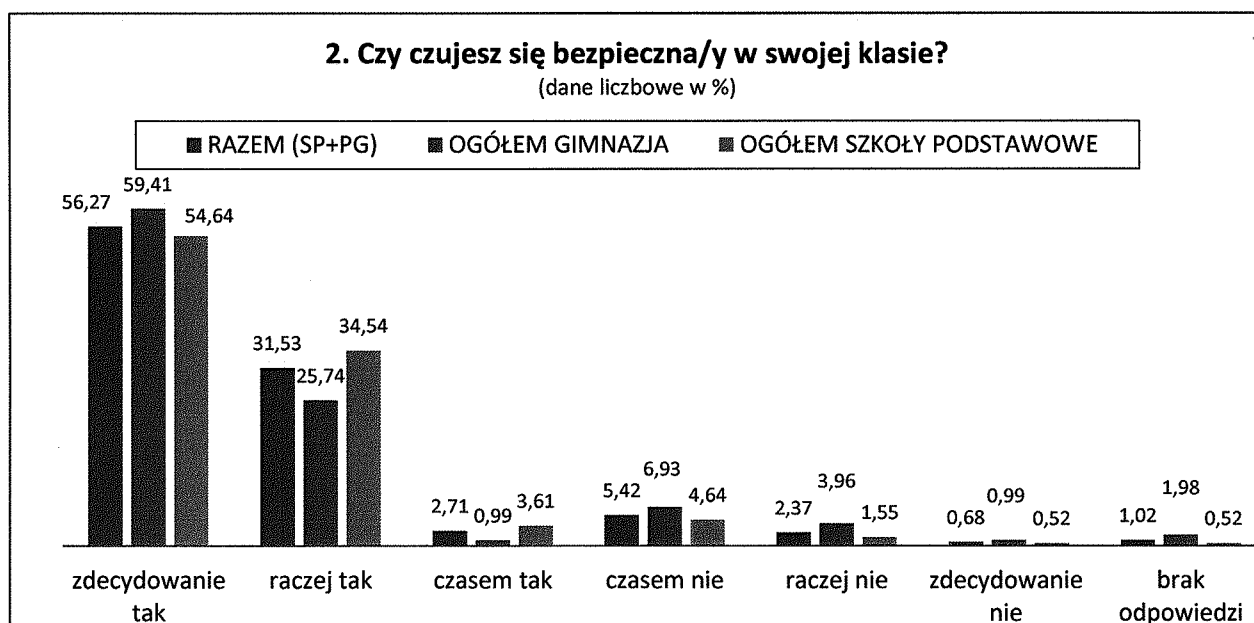
Przemoc w szkole

Pytania na temat częstotliwości zachowań związanych z przemocą w szkole zostały podzielone na dwie grupy – dotyczące ogólnych sytuacji obserwowanych przez respondenta w środowisku szkolnym oraz bezpośrednio dotyczące jego osoby jako poszkodowanego.

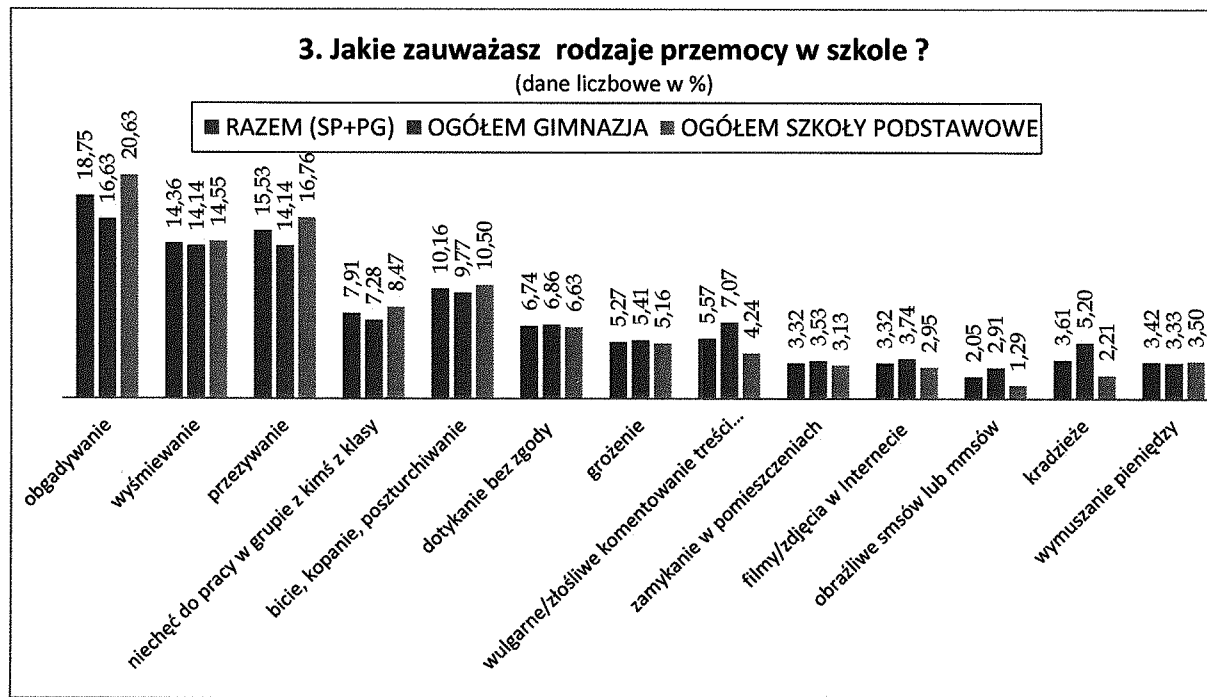
Na pytanie: Czy czujesz się bezpieczna/y w swojej szkole? – większość badanych, bo aż 42,71% uczniów szkół podstawowych i 44,55% gimnazjalistów czuje się bezpieczna w swojej szkole. Wysoki jest również wskaźnik „raczej tak” (szczegółowe dane na wykresie poniżej).

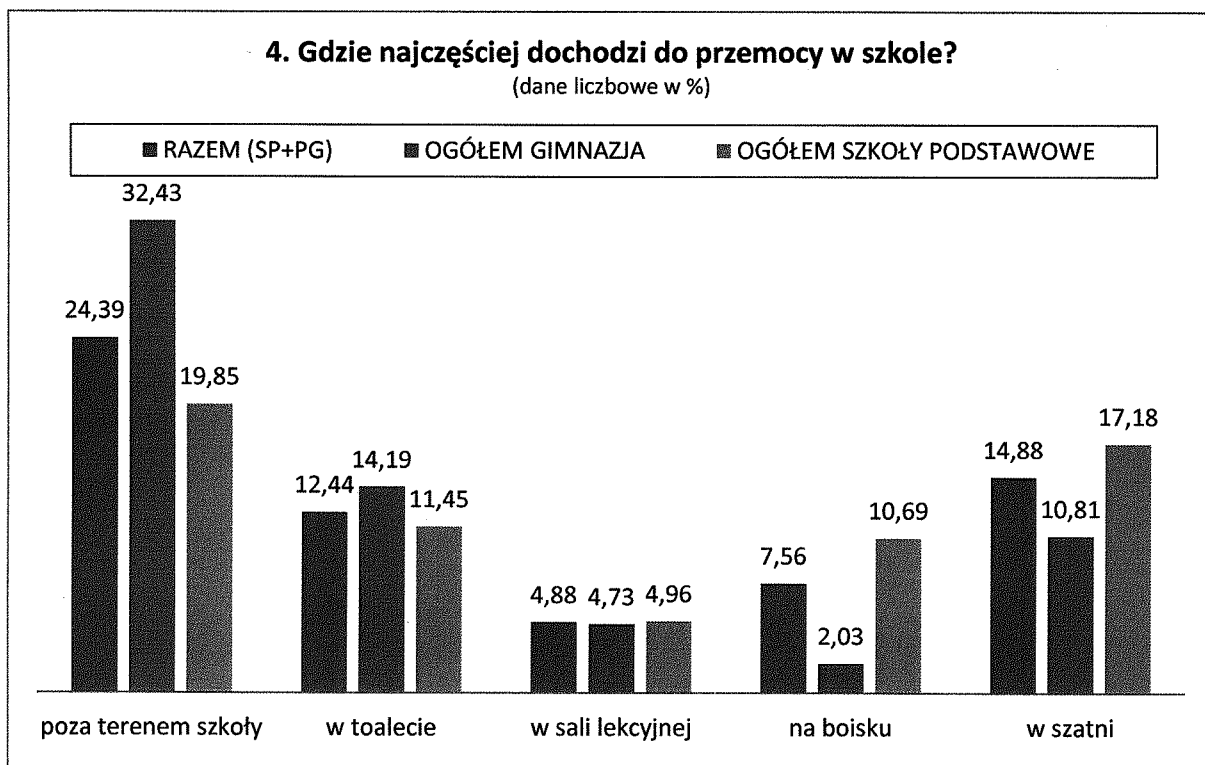
Na pytanie czy czujesz się bezpieczna/y w swojej klasie? – ankietowani w zdecydowanej większości odpowiedzieli: zdecydowanie tak; raczej tak (dane liczbowe poniżej na wykresie).

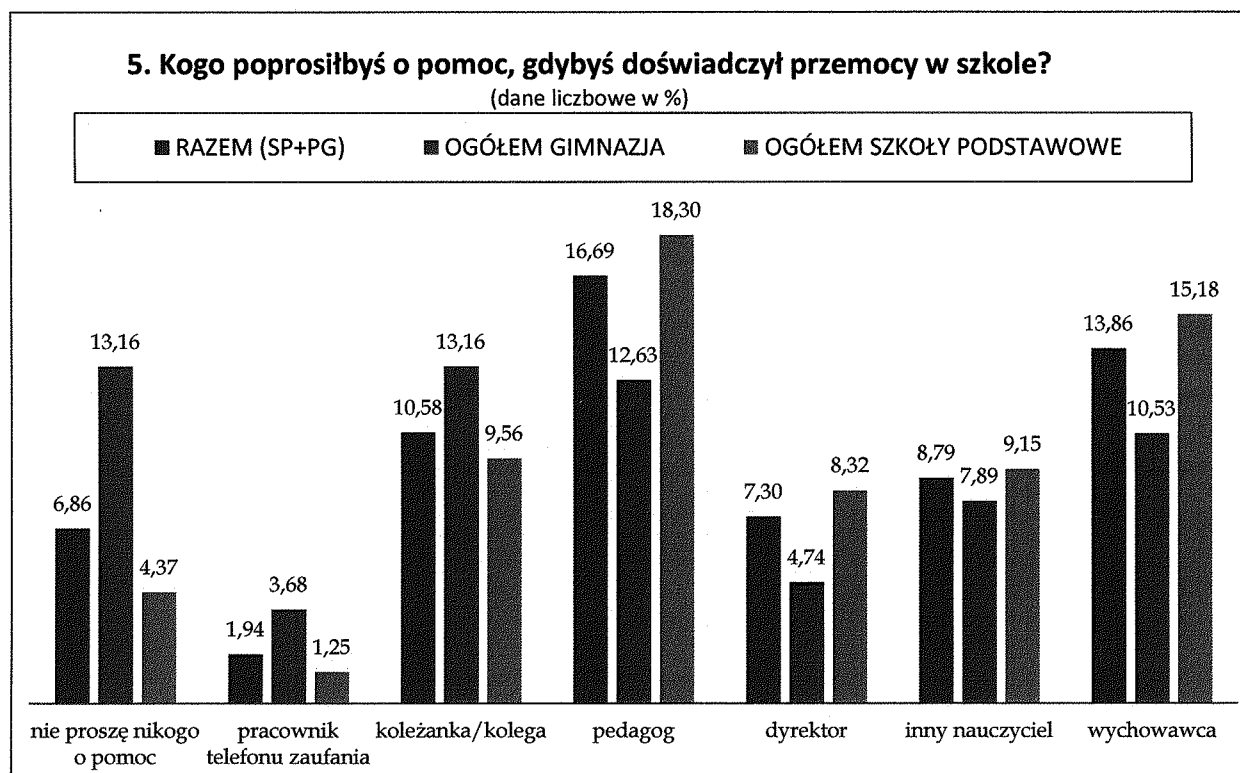
W kolejnym pytaniu diagnozowano rodzaje przemocy w szkole. Jak wynika z wybranego materiału w szkołach podstawowych i gimnazjach najczęściej dochodzi do obgadywania, nieco rzadziej do wyśmiewania i przezywania. Pozostałe zachowania zdarzają się dość rzadko. Poniższy wykres prezentuje odpowiedzi uczniów.

Odnosnie określenia miejsca, w których najczęściej dochodzi do sytuacji przemocy w szkole, ankietowani stwierdzili, że jest to teren poza szkołą (odpowiednio gimnazjum 32,43%, uczniowie szkoły podstawowej 19,85%). Rzadziej zdarza się przemoc w szatni, toaletach i na boisku. Wykres poniżej prezentuje odpowiedzi uczniów.

Analizując problem przemocy w szkole, szczególną uwagę zwrócono na problem udzielania pomocy w takich przypadkach. Ankieta wykazała, że uczniowie najczęściej deklarują poszukiwanie pomocy u pedagoga, wychowawcy, koleżanki lub kolegi (szczegółowe dane liczbowe przedstawia poniższy wykres).

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne i akty prawa lokalnego

1. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
2. Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r.
3. Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.
4. Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.
5. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015.
6. Statut Gminy Ząbkowice Śl.

Realizatorzy Programu

Realizatorem Programu jest Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich, a partnerami realizacji programu są:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkowicach Śląskich,
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- c) Policja i Straż Miejska,
- d) placówki oświatowe,

- e) inne podmioty, którym zlecane są poszczególne zadania Programu, w szczególności instytucje i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia zajmujące się promowaniem zdrowego stylu życia, jednostki samorządowe gminy, osoby fizyczne.

Źródła i zasady finansowania:

1. Finansową podstawę realizacji GKRPA stanowią dochody gminy z opłat na wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Przewidywana wysokość środków finansowych przeznaczona na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie wynosi 465 000,00zł.
3. Zasady finansowania zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie są ujęte w harmonogramie szczegółowych realizacji zadań, zatwierdzanym przez Burmistrza na rok budżetowy, którego dotyczy.
4. Zadania szczegółowe są wynikiem konkursów ogłaszanych przez Burmistrza.
5. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich.

Cele i zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2015

➤ Główne cele Gminnego Programu

1. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych w Gminie Ząbkowice Śląskie.
2. Ograniczenie populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych.

➤ Cele szczegółowe

1. Rozwijanie profilaktyki rodzinnej, uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom, których dzieci upijają się lub przejawiają inne elementy demoralizacji.
2. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych, sportowych i profilaktycznych promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i przemocy.
4. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Wspieranie psychospołeczne i prawne osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

7. Konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim.
8. Rozwijanie edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Przyjmuje się następujące kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia powyższych celów:

ZADANIE I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.

➤ **Zadania do realizacji**

1. Zapewnienie ciągłości funkcjonowania Centrum Terapeutycznego poprzez współfinansowanie:
  - a) działalności Punktu Konsultacyjnego,
  - b) telefonu zaufania,
  - c) jadłodajni,
  - d) Świetlicy Środowiskowej „Kubusia Puchatka” w Ząbkowicach Śl., Rynek 55 jako placówki wsparcia dziennego.Wykonywanie niezbędnych prac remontowych w pomieszczeniach Centrum Terapeutycznego wraz z zakupem materiałów, sprzętu i mebli do prowadzenia zajęć.
2. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, w tym zajęcia indywidualne i grupowe.
3. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki) dla klientów Punktów Konsultacyjnych oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy.

ZADANIE II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

➤ **Zadania do realizacji**

1. Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych i kompensacyjnych w placówkach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholowych i poddawanych przemocy w rodzinie) poprzez współfinansowanie działalności świetlic środowiskowych jako placówek wsparcia dziennego :
  - a) Świetlica Środowiskowa w Ząbkowicach Śl., ul. Staszica 16;
  - b) Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą w Ząbkowicach Śl., ul. Ziębicka 21.
2. Dofinansowanie obozów, kolonii profilaktycznych, jako integralnego elementu całorocznej pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Dofinansowanie półkolonii zimowych i letnich w oparciu o zajęcia i programy profilaktyczne.
4. Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.

5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami z tzw. grup ryzyka oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć terapeutycznych organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych.
6. Wspieranie instytucji realizujących programy skierowane do ofiar lub sprawców przemocy m. in. Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Szkoły, Kościoły, organizacje pozarządowe oraz koordynowanie spotkań zespołu interdyscyplinarnego służącego opracowaniu planu pomocy konkretnej rodzinie lub dziecku.
7. Współpraca z biegłymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, w tym opłacanie kosztów powołania biegłych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz. U. z 2007, Nr 250, poz. 1883).
8. Współpraca z pracownikami socjalnymi OPS poprzez sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb przygotowania dokumentacji związanej z kierowaniem osób na leczenie odwykowe przeciwalkoholowe.
9. Prowadzenie i finansowanie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie bądź zagrożonych tym zjawiskiem i osób współuzależnionych.
10. Zakup publikacji (ulotek, broszur, plakatów) dot. zjawiska przemocy w rodzinie, „Niebieskiej Karty”, upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie gminy oddziaływaniach adresowanych do sprawców przemocy.

ZADANIE III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i sojoterapeutycznych.

➤ **Zadania do realizacji**

1. Realizacja sportowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z tzw. „grup ryzyka” wraz z ufundowaniem nagród oraz organizowaniem dożywiania dla uczestników, w ramach promowania zdrowego stylu życia.
2. Wdrażanie i finansowanie programów profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki-uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu.
3. Zakup materiałów profilaktycznych : prasa, broszury, plakaty, książki specjalistyczne oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy dla ludzi z tzw. „ grup ryzyka”.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
5. Finansowanie programów opiekuńczo - wychowawczych lub terapeutycznych wraz z dożywianiem dla dzieci i młodzieży.

6. Prowadzenie badań, lokalnych diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zachowań problemowych związanych z przemocą w rodzinie.
7. Organizowanie i finansowanie działań służących upowszechnianiu pozytywnych wzorców życia rodzinnego poprzez udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach.
8. Organizowanie działań informacyjno - edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach.

ZADANIE IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

➤ Zadania do realizacji

1. Dofinansowanie instytucji i jednostek samorządowych gminy realizujących poszczególne elementy programu, w szczególności wdrażających pozalekcyjne zajęcia sportowe i kulturalne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, w tym zakup sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć.
2. Współpraca finansowo-merytoryczna z Komendą Powiatową Policji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie - zakup materiałów.
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym, związane z profilaktyką alkoholową i przemocą w rodzinie.

ZADANIE V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Podejmowanie interwencji w sprawie nadużywania alkoholu.
2. Kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ZADANIE VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Rozpoznawanie sytuacji osób pozostających bez pracy, w szczególności:

- a) uzależnionych od alkoholu,
- b) chorych psychicznie,
- c) zwalnianych z zakładów karnych, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych,
- d) osób znajdujących się w sytuacji ubóstwa,
- e) innych osób potrzebujących pomocy.

Działalność Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zasady wynagradzania.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 12 % minimalnego

wynagrodzenia (w zaokrągleniu do pełnych złotych), za każdorazowy udział w pracach Komisji.

2. Wynagrodzenie wypłacane jest za udział w posiedzeniach, pracach GKRPA i innych czynnościach zapisanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. W przypadku nieobecności członka GKRPA w posiedzeniu, bądź w pracach Komisji, nie otrzymuje on wynagrodzenia.
4. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych, tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) według zasad uregulowanych Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługującym pracownikom z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju (Dz. U. z 2013 r. poz.167).
5. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Ząbkowic Śląskich.